

Helse- og omsorgsdepartementet
Pb 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 09/966-2/MILS/RUBE
Dato: 13.07.2009

Forslag om å innføre kombinasjonsadvarsler (tekst og bilde) på tobakkspakkene

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å innføre kombinasjonsadvarsler på tobakkspakninger som føres inn eller omsettes i Norge. Forslaget er sendt på høring. Folkehelseinstituttets vurdering er som følger.

Helseadvarsler på tobakkspakninger er uten tvil den mest effektive metoden for å spre helseinformasjon til røykere. Flere røykere får informasjon om helserisikoen ved røyking via slike advarsler enn noen andre kilder. Ikke-røykere inkludert barn og ungdom er også eksponert for denne type advarsler. Dette gjør denne typen advarsler til en svært kostnadseffektiv form for spredning av helseinformasjon til befolkningen, og med stor rekkevidde.

Bilder øker gjennomslagskraften til helsebudskapet og er antatt å være mer effektivt enn tekstadvarsler alene. Bildeadvarsler er sett i sammenheng med økt kunnskap om helseskader, oppfatning av risiko og motivasjon til å slutte å røyke. Erfaring fra andre land tyder på at bildeadvarsler er spesielt effektive blant unge. I Canada rapporterer mer enn 90 % av spurte ungdommer at denne type advarsler gir dem viktig informasjon om helseeffekter av røyking og bidrar til å gjøre røyking mindre attraktivt. Mye tyder på at det er viktig at bildene på tobakkspakningene har en viss skremmende effekt. Bilder som vekker følelser gjennom eksplisitt synliggjøring av helserisiko, er sannsynligvis mer tilbørlig til å huskes av røykere og vurderes som effektive med hensyn til røykeslutt. Det foreligger ikke bevis for at sterke bilder kan assosieres med motsatt utfall, som økt røyking eller redusert troverdighet på informasjonen.

Størrelse og plassering av helseadvarsler er viktig for at de skal være effektive. Lite synlige advarsler på siden av pakkene har liten effekt. Store advarsler lokalisert på øvre del av pakkens framside medfører langt høyere mulighet for å bli lagt merke til og husket. Tilleggsinformasjon som støtter og gir konkret informasjon om røykeavvenning, bør gis sammen med slike helseadvarsler. Dette støttes av forskning på helsekommunikasjon.

Folkehelseinstituttet er således positive til departementets forslag til innføring av kombinasjonsadvarsler på tobakkspakninger.

Vennlig hilsen

Truls Krogh
fung. divisjonsdirektør

Rune Becher (sign.)
seniorforsker

Jan K. Hongslo
seniorforsker